

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้างนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนของประชาชนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ผลการศึกษานำเสนอเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ระดับความรู้เกี่ยวกับของเสียและการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน
3. พฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน
4. ศึกษาความแตกต่างส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสีย

อันตราย

5. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตราย
ผลของการศึกษา มีดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน มีรายละเอียดตามตาราง 3 - 5

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	77	38.5
หญิง	123	61.5
รวม	200	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	76	38.0
31 - 40 ปี	53	26.5
41 - 50 ปี	52	26.0
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	16	8.0
ไม่แสดงความเห็น	3	1.5
รวม	200	100.0
สถานภาพ		
โสด	88	44.0
สมรส	94	47.0
หม้าย	10	5.0
หย่า	4	2.0
แยกกันอยู่	3	1.5
ไม่แสดงความเห็น	1	0.5
รวม	200	100.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	21	10.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	9.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	26	13.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	26	13.0
อุดมศึกษา	109	54.5
รวม	200	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	13	6.5
ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว	25	12.5
เกษตรกรรม	-	-
แม่บ้าน	2	1.0
อุตสาหกรรมขนาดย่อม	-	-
รับจ้าง	149	74.5
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	11	5.5
รวม	200	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ไม่มีรายได้	15	7.5
มีรายได้	179	89.5
ไม่เกิน 6,000 บาท	46	25.7 ^{1/}
6,001-9,000 บาท	39	21.8
9,001-12,000 บาท	29	16.2
12,001-15,000 บาท	22	12.3
15,001 บาทขึ้นไป	41	22.9
ไม่ตอบ	2	1.1
ไม่แสดงความเห็น	6	3.0
รวม	200	100.0

หมายเหตุ 1/ คำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่ามีรายได้รายเดือน

จากตาราง 3 ข้อมูลด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีดังต่อไปนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 เป็นเพศหญิง และจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของสังคมในเมือง ที่เพศหญิงมักรับภาระในการดูแลความเรียบร้อยภายในบ้านเรือน รวมถึงการจัดการและดูแลสารอันตรายในครัวเรือนด้วย

อายุ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 มีอายุไม่เกิน 30 ปี รองลงมา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ส่วนหนึ่งมีอายุน้อยเพราะเป็นบุตร และทำหน้าที่ดูแลความสะอาดแทนบิดามารดา

สถานภาพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 ปัจจุบันมีสถานภาพสมรส รองลงมา จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 มีสถานภาพโสด ในขณะที่จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 มีสถานภาพสมรสแต่ปัจจุบันหม้าย หย่า และแยกกันอยู่กับคู่สมรส

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีการศึกษาสูงสุดระดับอุดมศึกษา (ตั้งแต่ปริญญาตรีและสูงกว่า) รองลงมา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเท่ากับกลุ่มมีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาค่อนข้างสูงเพราะในจังหวัดเชียงใหม่มีสถานบันการศึกษาจำนวนมาก ทำให้โอกาสได้รับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างในเขตตำบลสุเทพ สูงขึ้น

อาชีพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 74.5 ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างในสถานประกอบการ รองลงมา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพ หรือกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ และจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 รับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีอาชีพทั้งหมด แต่อาชีพส่วนใหญ่อยู่ในภาคธุรกิจ คือประกอบอาชีพรับจ้างในห้างร้าน บริษัท ธนาคาร และรับจ้างทั่วไป

รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5 มีรายได้รายเดือนเป็นของตนเอง ในขณะที่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ไม่มีรายได้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้จำนวน 179 คนนั้น จำแนกรายได้ออกได้ดังนี้ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 มีรายได้ไม่เกิน 6,000 บาทต่อเดือน รองลงมา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 มีรายได้ 6,001-9,000 บาทต่อเดือน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 มีรายได้ 9,001-12,000 บาทต่อเดือน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 มีรายได้ 12,001-15,000 บาทต่อเดือน จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งที่เพิ่งสำเร็จการศึกษา เมื่อเข้าทำงานในภาคเอกชนมักได้รับค่าจ้างที่ต่ำกว่าราชการ อย่างไรก็ตามการประกอบอาชีพในธุรกิจหรือในองค์กรนั้น ๆ ด้วยระยะเวลาานาน ก็จะมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านบ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทที่พักอาศัย		
เพิงหรือกระต๊อบ	11	5.5
เรือนแถว (ทาวน์เฮาส์)	44	22.0
คอนโดมิเนียม	1	0.5
บ้านเดี่ยว	98	49.0
อาคารพาณิชย์	15	7.5
อื่น ๆ	24	12.0
ไม่แสดงความเห็น	7	3.5
รวม	200	100.0
ระยะเวลาอยู่อาศัย		
ไม่เกิน 5 ปี	55	27.5
6 - 20 ปี	88	44.0
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	53	26.5
ไม่แสดงความเห็น	4	2.0
รวม	200	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 - 2 คน	33	16.5
3 - 4 คน	104	52.0
ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	56	28.0
ไม่แสดงความเห็น	7	3.5
รวม	200	100.0
สถานภาพในครอบครัว		
หัวหน้าครัวเรือน	61	30.5
คู่สมรส	48	24.0
บุตร	67	33.5
อื่น ๆ	20	10.0
ไม่แสดงความเห็น	4	2.0
รวม	200	100.0

จากตาราง 4 ข้อมูลด้านบ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีดังต่อไปนี้

ประเภทที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 มีบ้านพักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยว รองลงมา จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 มีบ้านพักอาศัยประเภททาวน์เฮาส์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ไม่มีบ้านพักอาศัยของตนเองแต่เช่าที่พักอาศัย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 มีบ้านพักอาศัยประเภทอาคารพาณิชย์ และจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 มีบ้านพักอาศัยเป็นเพิงหรือกระต๊อบชั่วคราว จากข้อมูลที่แสดงอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบุคคลท้องถิ่นและเพิงย้ายเข้ามาอยู่ในอาศัยในเขตตำบลสุเทพ ดังสังเกตได้จาก ร้อยละ 49.0 มีที่พักอาศัยในลักษณะบ้านเดี่ยว

ระยะเวลาพักอาศัยในสถานที่อยู่อาศัยปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 พักอาศัยในที่อยู่อาศัยปัจจุบันเป็นระยะเวลา 6-20 ปี รองลงมา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 พักอาศัยเป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี และจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 พักอาศัยเป็นระยะเวลาดังแต่ 21 ปีขึ้นไป

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน รองลงมา จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 มีสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป และจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 1-2 คน จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบไปด้วย บิดา มารดา และบุตร หรือบุคคลร่วมอาศัย รวมแล้วจำนวนไม่มากกว่า 4 คน

สถานภาพในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 สถานภาพในครอบครัวเป็นบุตร รองลงมา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 มีสถานภาพเป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 มีสถานภาพเป็นคู่สมรส และจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 มีสถานภาพอื่น ๆ เช่น ผู้เช่าอาศัย พ่อ แม่ หรือญาติ ของหัวหน้าครอบครัว

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละการรับข่าวสารเกี่ยวกับของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การรับข่าวสาร		
ไม่เคย	42	21.0
เคย จากสื่อ	156	78.0
หนังสือพิมพ์	110	70.5 ¹
นิตยสาร/วารสารฯ	58	37.2
วิทยุ	78	50.0
โทรทัศน์	122	78.2
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet)	19	12.2
ปชส.ของราชการ	55	35.3
บุคคล	38	24.4
อื่น ๆ	4	2.6
ไม่แสดงความเห็น	2	1.0
รวม	200	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ในการรับข้อมูล		
ทุกวัน	19	12.2
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	25	16.0
1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	27	17.3
1-2 ครั้งต่อเดือน	24	15.4
นาน ๆ ครั้ง	59	37.8
ไม่แสดงความเห็น	2	1.3
รวม	156	100.0
ต้องการรับข่าวสารหรือไม่		
ไม่ต้องการ	3	7.1
ต้องการ ผ่านสื่อ	37	88.1
หนังสือพิมพ์	5	13.5 ^{2/}
โทรทัศน์	17	45.9
แผ่นพับ แผ่นปลิว	7	18.9
วิทยุ	6	16.2
ปชส.ของราชการ	2	5.4
วารสาร นิตยสาร	1	2.7
อื่น ๆ	1	2.7
ไม่แสดงความเห็น	2	4.8
รวม	42	100.0

หมายเหตุ 1/ คำนวณจากผู้ตอบเคยรับข้อมูลข่าวสาร

2/ คำนวณจากผู้ตอบต้องการรับข้อมูลข่าวสาร

จากตาราง 5 ข้อมูลด้านการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับของเสียอันตราย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีดังต่อไปนี้

การรับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตราย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 78.0 เคยรับข่าวสาร ในขณะที่จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ไม่เคยรับข่าวสารดังกล่าว เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มที่เคยรับข่าวสารถึงการรับข่าวสารจากแหล่งใดซึ่งแต่ละคนอาจรับข่าวสารจากหลายแหล่งได้ พบว่า จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 รับข่าวสารจากโทรทัศน์ รองลงมา จำนวน 110 คน รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รับข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ เป็นต้น จากข้อมูลจะเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่ส่งข่าวสารให้แก่ประชาชนทั่วไปได้ง่ายกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ

ความถี่ในการรับข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตราย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รับข่าวสารไม่ถี่นัก นาน ๆ ครั้ง รองลงมา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 รับข่าวสาร 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 รับข่าวสาร 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 รับข่าวสาร 1-2 ครั้งต่อเดือน และจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 รับข่าวสารทุกวัน จากข้อมูลดังกล่าว แสดงว่าหน่วยงานราชการ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตราย มีความเอาใจใส่ต่อการให้ข่าวสารเกี่ยวกับสารอันตราย และการกำจัดสารอันตรายในครัวเรือนน้อยเกินไป จึงปรากฏข่าวสารให้แก่ประชาชนทั่วไปทราบน้อยไป หรืออีกนัยหนึ่งประชาชนทั่วไปให้ความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารลักษณะดังกล่าวน้อยกว่าข่าวสารด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ แม้ว่าข่าวสารนั้นจะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวก็ตาม

ความต้องการในด้านการรับข่าวสารเกี่ยวกับของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน ที่ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับของเสียอันตราย พบว่า จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 ต้องการรับข้อมูลข่าวสาร ในขณะที่จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ไม่ต้องการรับข้อมูลข่าวสาร กลุ่มที่ต้องการรับข้อมูลข่าวสารนั้น ต้องการผ่านสื่อต่าง ๆ ดังนี้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 ต้องการรับข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 ต้องการผ่านสื่อแผ่นพับ หรือแผ่นปลิว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 ต้องการรับข่าวสารผ่านสื่อวิทยุ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ต้องการรับข่าวสารผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ ส่วนที่เหลือต้องการรับข่าวสารผ่านสื่ออื่น ๆ

4.2 พฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน รายละเอียดตามตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนสูงสุด ต่ำสุด ของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

พฤติกรรมด้าน	เฉลี่ย	S.D.	ต่ำสุด	สูงสุด
การจัดเก็บสารอันตราย	28.82	5.92	10	39
การคัดแยกของเสียอันตราย	21.00	4.96	8	36
การทิ้งของเสียอันตราย	22.33	6.48	7	40
รวม	72.15	13.98	41	113

จากตาราง 6 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน มีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมรวมเท่ากับ 72.15 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.98 โดยมีคะแนนต่ำสุด 41 คะแนน และสูงสุด 113 คะแนน เมื่อจำแนกพฤติกรรมรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมด้านการจัดเก็บสารอันตรายในระดับ ปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเท่ากับ 28.82 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.92 มีคะแนนต่ำสุด 10 คะแนน และคะแนนสูงสุด 39 คะแนน กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมด้านการคัดแยกของเสียอันตราย ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเท่ากับ 21.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.96 คะแนนพฤติกรรมต่ำสุด 8 คะแนน สูงสุด 36 คะแนน และกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการทิ้งของเสียอันตรายระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเท่ากับ 22.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.48 คะแนนต่ำสุด 7 คะแนน สูงสุด 40 คะแนน

จากข้อมูลพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย 3 ด้าน จะเห็นว่าพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่างทุกพฤติกรรมจะอยู่ในระดับปฏิบัติปาน

กลางทั้งสิ้น แต่เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านต่าง ๆ แล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักในการจัดเก็บสารอันตรายภายในบ้านเรือนสูงกว่าพฤติกรรมด้านอื่น ในขณะที่คัดแยกก่อนทิ้ง พฤติกรรมการทิ้งของเสียอันตรายจากบ้านเรือน และพฤติกรรมการคัดแยกของเสียอันตรายจากบ้านเรือนของกลุ่มตัวอย่างจะให้ความตระหนักน้อยกว่า ที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างจะมีสิ่งของที่เป็นที่มาของของเสียอันตรายในปริมาณที่น้อยด้วยตระหนักถึงความเป็นอันตราย จึงมีผลทำให้พฤติกรรมที่เหลืออยู่ในระดับต่ำเพราะค่อนข้างจะปฏิบัติในชีวิตประจำวันน้อย

4.3 ระดับความรู้เกี่ยวกับของเสียและการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายจากบ้านเรือน และการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน แสดงรายละเอียดตามตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 จำนวน คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับของเสียและการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามระดับความรู้

ระดับความรู้	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
มีความรู้น้อย (1 - 6 คะแนน)	-	-	-
มีความรู้พอใช้ (7 - 10 คะแนน)	61	9.21	0.95
มีความรู้ดี (11 - 15 คะแนน)	139	12.40	1.06
รวม	200	11.43	1.79
คะแนนต่ำสุด	7 คะแนน	คะแนนสูงสุด	15 คะแนน

จากตาราง 7 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายจากบ้านเรือน และการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนในระดับดี (11-15 คะแนน) จำนวน 139 คน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 12.40 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06 ในขณะที่มีความรู้

พอใจ (คะแนน 7-10 คะแนน) จำนวน 61 คน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 9.21 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 เมื่อรวมคะแนนความรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 11.43 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.79 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ต่ำสุด 7 คะแนน และคะแนนความรู้สูงสุด 15 คะแนน

จากคะแนนความรู้ทำให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสนใจและรับรู้เกี่ยวกับของเสียและการกำจัดของเสียอันตรายตั้งแต่ระดับพอใช้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าของเสียอันตรายเป็นเรื่องไม่ไกลตัวนัก หากมีความรู้ความเข้าใจบ้างก็จะช่วยแก้ไขปัญหของเสียอันตรายแทนที่จะให้ทางราชการเข้ามาเป็นผู้ดูแลแต่เพียงฝ่ายเดียว

4.4 การศึกษาความแตกต่างส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย

4.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีความสัมพันธ์ระหว่างรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายและการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนกับพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน แสดงรายละเอียดตามตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายกับพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนของกลุ่มตัวอย่าง

	พฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย	
	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	P-value
ความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตราย	0.0651	0.360

จากตาราง 8 พบว่าความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการของเสียของกลุ่มตัวอย่าง ($r = 0.0651$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ข้อ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายแต่ก็อาจมีความรู้ที่ไม่ลึกซึ้งเพียงพอที่จะส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายในบ้านเรือนไปในลักษณะที่เหมาะสมได้มากนัก จึงไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายกับการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

4.4.2 ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลและไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน แสดงรายละเอียดตามตาราง 9-16 ดังนี้

ก) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
โสด	88	68.59	14.17
สมรส	94	74.00	13.23
ม้าย	10	78.10	13.85
หย่า	4	84.25	12.95
แยกกันอยู่	3	83.67	9.07
รวม	199	72.17	13.65

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสหย่า มีคะแนนพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายเฉลี่ย 84.25 รองลงมา กลุ่มสถานภาพแยกกันอยู่ มีคะแนนเฉลี่ย 83.67 กลุ่มสถานภาพหม้าย มีคะแนนเฉลี่ย 78.10 กลุ่มสถานภาพสมรส มี

คะแนนเฉลี่ย 74.00 และกลุ่มสถานภาพโสด มีคะแนนเฉลี่ย 68.59 จากคะแนนเฉลี่ยของทุกกลุ่มตัวอย่างพบว่า จะมีพฤติกรรมการจัดการเสียในระดับปฏิบัติปานกลาง หากพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดและสมรส (รวมทั้งกลุ่มหม้าย หย่า และแยกกันอยู่) จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.006 (ดูตาราง 10) แสดงว่ากลุ่มที่ตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มโสดจะเป็นกลุ่มที่มีความเป็นอิสระทางด้านความเป็นอยู่ การคำนึงถึงผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากการจัดการของเสียอันตรายไม่ถูกวิธีกับบุคคลรอบข้างมีค่อนข้างน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น แต่จากข้อมูลมีจุดที่น่าสังเกตว่า กลุ่มสถานภาพหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสูงกว่ากลุ่มสถานภาพโสดหรือสมรส ทั้งนี้เพราะกลุ่มนี้มีความรู้ดีกว่าตนเองเป็นบุคคลเพียงคนเดียวภายในบ้าน ที่ต้องปกป้องดูแลบุตร หรือบุคคลอื่น จึงให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดการและดูแลของเสียอันตรายภายในบ้าน

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนจำแนกตามสถานภาพสมรส

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-ratio	F-prob
ระหว่างกลุ่ม	4	2,773.938	693.485	3.724	0.006
ภายในกลุ่ม	194	36,129.589	186.235		
รวมทั้งหมด	198	38,903.528			

ข) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย จากบ้านเรือน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
ประถมศึกษา	21	71.38	13.18
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	76.61	14.54
มัธยมศึกษาตอนปลาย	26	71.73	12.17
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	26	64.85	14.27
อุดมศึกษา	109	73.40	13.98
รวม	200	72.15	13.77

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนเฉลี่ย 76.61 รองลงมา กลุ่มการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย 73.40 กลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ย 71.73 และกลุ่มการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่ามีคะแนนเฉลี่ย 64.85 ตามลำดับ จากคะแนนเฉลี่ยของทุกกลุ่มตัวอย่างพบว่า จะมีพฤติกรรมการจัดการเสียในระดับปฏิบัติปานกลาง แต่หากพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นจะมีพฤติกรรมดีกว่ากลุ่มระดับการศึกษาอื่น ๆ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียจำแนกตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.041 (ดูตาราง 12) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ การได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมีพฤติกรรมด้านการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนดีเพิ่มขึ้น แต่ในการศึกษานี้กลุ่มที่ได้รับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จะมีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มระดับการศึกษาอื่น ๆ

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการจัดการของเสีย
อันตรายจากบ้านเรือนจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-ratio	F-prob
ระหว่างกลุ่ม	4	1,933.531	483.383	2.549	0.041
ภายในกลุ่ม	195	36,979.969	189.641		
รวมทั้งหมด	199	38,913.500			

ค) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการจัดการของเสีย
อันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
1-2 คน	33	71.94	17.64
3-4 คน	104	72.81	12.50
ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	56	71.39	14.99
รวม	193	72.25	72.25

จากตาราง 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกครอบครัว 3-4 คน จะมีคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนเฉลี่ย 72.81 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-2 คน มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 71.94 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 71.39 ตามลำดับ จากคะแนนเฉลี่ยของทุกกลุ่มตัวอย่างพบว่า จะมีพฤติกรรมการจัดการเสียในระดับปฏิบัติปานกลาง แต่หากพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน จะมีพฤติกรรมดีกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.827 (ดูตาราง 14) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่จำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียไม่แตกต่างกันทางสถิติ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ในทุกครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างจะมีความใส่ใจ หรือให้ความสนใจ หรือมีพฤติกรรมการจัดการของเสีย อันตรายจากบ้านเรือนคล้ายคลึงกัน แม้ว่าครอบครัวดังกล่าวจะมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกันก็ตาม

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-ratio	F-prob
ระหว่างกลุ่ม	2	76.672	38.336	0.189	0.827
ภายในกลุ่ม	190	38,413.390	202.176		
รวมทั้งหมด	192	38,490.062	240.512		

ง) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัย

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย

ระยะเวลาอยู่อาศัย	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
ไม่เกิน 5 ปี	55	70.00	14.33
6 - 20 ปี	88	72.50	13.59
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	53	73.42	14.38
รวม	196	72.05	14.02

จากตาราง 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอยู่อาศัยในเขตตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสีย อันตรายจากบ้านเรือนเฉลี่ย 73.42 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยตำบลสุเทพระหว่าง 6-20 ปี มีคะแนนพฤติกรรเฉลี่ย 72.50 และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยตำบลสุเทพ ไม่เกิน 5 ปี มีคะแนนพฤติกรรเฉลี่ย 70.00 ตามลำดับ จากคะแนนเฉลี่ยของทุกกลุ่มตัวอย่างพบว่า จะมีพฤติกรรมการจัดการเสียในระดับปฏิบัติปานกลาง แต่หากพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอยู่อาศัยในเขตตำบลสุเทพตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จะมีพฤติกรรมดีกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอื่น ๆ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียจำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัยในตำบลสุเทพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.414 (ดูตาราง 16) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยในเขตตำบลสุเทพด้วยระยะเวลาที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายไม่แตกต่างกันทางสถิติ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ในทุกครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างจะมีความใส่ใจ หรือให้ความสนใจ หรือมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนคล้ายคลึงกัน แม้ว่าครอบครัวดังกล่าวจะมีระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตตำบลสุเทพแตกต่างกันก็ตาม

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนจำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-ratio	F-prob
ระหว่างกลุ่ม	2	347.719	173.859	0.885	0.414
ภายในกลุ่ม	193	37,910.868	196.429		
รวมทั้งหมด	195	38,258.587			

จากตาราง 9 - 16 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีปัจจัยส่วนบุคคล 4 ด้าน คือ 1) สถานภาพสมรส 2) ระดับการศึกษา 3) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และ 4) ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยนั้น แตกต่างกันจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายแตกต่างกันในบางด้าน ดังนี้ คือ ยอมรับสมมติฐานข้อ 2 เฉพาะสถานภาพสมรส และระดับการศึกษา คือกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพทั้งสองแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนแตกต่างกัน และปฏิเสธสมมติฐานข้อ 2 ด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน และด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายแตกต่างกัน

4.4.3 ความแตกต่างของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน จะมีปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีอิทธิพลและไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน แสดงรายละเอียดตามตาราง 20 - 26 ดังนี้

จ) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมด้านสถานภาพการทำงาน (อาชีพ)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	13	65.92	11.93
ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว	25	65.64	14.15
เกษตรกรรม	-	-	-
แม่บ้าน	2	59.00	-
อุตสาหกรรมขนาดย่อม	-	-	-
รับจ้าง	149	74.89	13.47
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	11	59.64	8.87
รวม	200	72.15	13.24

จากตาราง 17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง คะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนเฉลี่ย 74.89 รองลงมา กลุ่มไม่ได้ประกอบอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ย 65.92 กลุ่มประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีคะแนนเฉลี่ย 65.64 กลุ่มประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีคะแนนเฉลี่ย 59.64 และกลุ่มประกอบอาชีพแม่บ้าน มีคะแนนเฉลี่ย 59.00 ตามลำดับ จากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ประกอบอาชีพค้าขายธุรกิจส่วนตัว และประกอบอาชีพรับจ้าง มีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในระดับปฏิบัติปานกลาง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายในระดับปฏิบัติน้อย แต่หากพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง จะมีพฤติกรรมดีกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียจำแนกตามอาชีพ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 (ดูตาราง 18) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมด้านการจัดการของเสียอันตรายจากบ้าน

เรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากข้อมูลอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้างมีพฤติกรรมด้านการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนดีกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ส่วนผู้ประกอบอาชีพแม่บ้านเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมด้านด้อยกว่าทุกกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากลุ่มทำงานรับจ้างส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานในสถานประกอบการ ห้างร้าน ธนาคาร ต้องถือกรอบในการปฏิบัติด้านความสะอาดของอาคารสถานที่ของสำนักงานเป็นประจำ จากความคุ้นเคยด้านการปฏิบัติจากที่ทำงานทำให้กลุ่มตัวอย่างนำความคุ้นเคยนั้นมาปฏิบัติในบ้านพักอาศัยของตนเองด้วย

ตาราง 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนจำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-ratio	F-prob
ระหว่างกลุ่ม	4	4,747.211	1,186.803	6.774	0.000
ภายในกลุ่ม	195	34,166.289	175.212		
รวมทั้งหมด	199	38,913.500			

จ) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสีย
อันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
ไม่เกิน 6,000 บาท	46	72.65	14.06
6,001-9,000 บาท	39	68.49	12.42
9,001-12,000 บาท	29	71.93	13.02
12,001-15,000 บาท	22	74.32	11.10
15,001 บาทขึ้นไป	41	76.80	16.78
รวม	177	72.79	13.93

จากตาราง 19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เงินได้รายเดือน 15,001 บาทขึ้นไป มีคะแนนพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนเฉลี่ย 76.80 รองลงมา กลุ่มมีรายได้ระหว่าง 12,001-15,000 บาท มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 74.32 กลุ่มมีรายได้ไม่เกิน 6,000 บาท มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 72.65 กลุ่มมีรายได้ 9,001-12,000 บาท มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 71.93 และกลุ่มมีรายได้ 6,001-9,000 บาท มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 68.49 ตามลำดับ จากคะแนนเฉลี่ยของทุกกลุ่มตัวอย่างพบว่า จะมีพฤติกรรมกรรมการจัดการเสียในระดับปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาจากคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงขึ้นจะมีพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนดีขึ้น

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.117 (ดูตาราง 20) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมด้านการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนไม่แตกต่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น จะไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

ตาราง 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-ratio	F-prob
ระหว่างกลุ่ม	4	1,456.590	364.147	1.877	0.117
ภายในกลุ่ม	172	33,361.252	193.961		
รวมทั้งหมด	176	34,817.842			

ข) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามการเคยรับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตราย

การรับข่าวสาร	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.	t	t-Prob
เคย	156	73.17	13.87		
ไม่เคย	42	68.43	14.27	1.96	0.052

จากตาราง 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยรับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายและการกำจัดของเสียอันตรายจากบ้านเรือนและอันตรายที่เกิดขึ้นจากของเสีย มีคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนเฉลี่ย 73.17 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับข่าวสารมีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 68.43 ซึ่งคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มจะอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะค่าเฉลี่ย จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยรับข่าวสารข้อมูลจะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยรับข่าวสาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสารอันตราย จะมีผลทำให้ผู้รับข่าวสารมีความตระหนักรู้ว่าคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับข่าวสาร

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มด้วยค่าที (t-test) พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.052 แสดงว่า การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับของเสียอันตรายและการกำจัดของเสียอันตรายจากบ้านเรือน กับการไม่ได้รับข่าวสารดังกล่าวของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใด หรืออาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม จะมีความตระหนักในความเป็นอันตรายของสารอันตรายที่เหมือนกัน จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมจัดการของเสียสอดคล้องกัน

ณ) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านประเภทของที่พักอาศัย

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน จำแนกตามที่พักอาศัย

ที่พักอาศัย	จำนวน	เฉลี่ย	S.D.
เพิงหรือกระด๊อบ	11	70.36	10.36
เรือนแถว (ทาวน์เฮาส์)	44	75.36	14.39
คอนโดมิเนียม	1	64.00	-
บ้านเดี่ยว	98	70.65	13.36
อาคารพาณิชย์	15	65.80	15.15
อื่น ๆ	24	77.00	15.70
รวม	193	72.09	13.91

จากตาราง 22 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีที่พักอาศัยแบบเรือนแถว (ทาวน์เฮาส์) มีคะแนนพฤติกรรมจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนเฉลี่ย 75.36 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างที่มีที่พักอาศัยแบบบ้านเดี่ยว มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 70.65 กลุ่มที่มีที่พักอาศัยแบบเพิงหรือกระด๊อบ มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 70.36 กลุ่มที่มีที่พักอาศัยแบบอาคารพาณิชย์ มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 65.80 กลุ่มที่มีที่พักอาศัยแบบคอนโดมิเนียม มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 64.00 และกลุ่มที่มีที่พักอาศัยแบบอื่น ๆ เช่น เช่า บ้านแฝด ฯลฯ มีคะแนนพฤติกรรม

เฉลี่ย 77.00 ตามลำดับ จากคะแนนเฉลี่ยของทุกกลุ่มตัวอย่างพบว่า จะมีพฤติกรรมการจัดการเสียในระดับปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาจากคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยแสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีที่พักอาศัยแบบเรือนแถว (ทาวน์เฮาส์) จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีที่พักอาศัยลักษณะอื่น ๆ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียจำแนกตามลักษณะที่ที่พักอาศัย พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.079 (ดูตาราง 23) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในที่พักอาศัยลักษณะแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมด้านการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนไม่แตกต่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า การที่กลุ่มตัวอย่างจะพักอาศัยในที่พักอาศัยลักษณะใดก็ตาม จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนคล้ายคลึงกัน

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนจำแนกตามประเภทที่อยู่อาศัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-ratio	F-prob
ระหว่างกลุ่ม	5	1,944.171	388.834	2.010	0.079
ภายในกลุ่ม	187	36,183.331	193.494		
รวมทั้งหมด	192	38,127.503			

จากตาราง 17-23 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน ที่มีปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม 4 ด้าน คือ 1) สถานภาพการทำงาน (อาชีพ) 2) ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และ 4) ด้านประเภทของที่พักอาศัย แตกต่างกัน จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนแตกต่างกันในบางด้านดังนี้ คือ ยอมรับสมมติฐานข้อ 3 เฉพาะด้านสถานภาพการทำงาน (อาชีพ) คือ การประกอบอาชีพต่างกันจะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนแตกต่างกัน และปฏิเสธสมมติฐานข้อ 3 ด้านรายได้

เฉลี่ยต่อเดือน ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านประเภทของที่พักอาศัย ที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายไม่แตกต่างกัน

4.5 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตราย

ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน มีรายละเอียดตามตาราง 24

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละ ของปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหา		
ขยะเปียก	44	22.0
ขยะแห้ง	2	1.0
ขยะพิเศษ	150	75.0
ไม่แสดงความคิดเห็น	4	2.0
รวม	200	100.0
ความเหมาะสมของภาชนะเก็บขยะ		
เหมาะสมดี	101	50.5
ไม่เหมาะสม	92	46.0
ไม่แสดงความเห็น	7	3.5
รวม	200	100.0
การบริการถึงขยะแยกประเภท		
มีการแยกประเภทถึงขยะ	64	32.0
ไม่มีการแยกประเภทขยะ	133	66.5
ไม่แสดงความคิดเห็น	3	1.5
รวม	200	100.0

จากตาราง 24 ข้อมูลความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตรายของด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน มีดังต่อไปนี้

ประเภทของขยะที่มีปัญหาในการทิ้งมากที่สุด กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 เห็นว่าขยะพิเศษ เช่น กระจองยาฆ่าแมลง หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย น้ำมันเครื่อง สีทาบ้านเสื่อมคุณภาพ เป็นต้น เป็นขยะที่มีปัญหาในการทิ้งมากที่สุด รองลงมา จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 เห็นว่าขยะเปียก เช่น ขยะของเศษอาหาร เศษผัก และเศษเปลือกผลไม้ หรือขยะจากครัว เป็นขยะที่มีปัญหาในการทิ้งมากที่สุด และจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 เห็นว่าขยะแห้ง เป็นขยะที่มีปัญหาในการทิ้งมากที่สุด

ความเหมาะสมของสถานที่หรือภาชนะในการรวบรวมขยะจากบ้านเรือน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 เห็นว่ามีความเหมาะสมดี ขณะที่จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 เห็นว่ายังขาดความเหมาะสม กล่าวคือ สถานที่รวบรวมห่างจากบ้าน ห่างไกลชุมชน ภาชนะบรรจุได้น้อย เป็นต้น

การจัดภาชนะแยกประเภทขยะเปียกขยะแห้ง หรือขยะพิเศษ เพื่อรองรับขยะจากที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 133 คน คิดเห็นร้อยละ 66.5 ภาชนะที่จัดเตรียมสำหรับทิ้งขยะจากที่อยู่อาศัยนั้นยังไม่มีแยกประเภทของขยะ ในขณะที่จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 มีการแยกประเภทถึงขยะ

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างพบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการจัดขยะภายในที่อยู่อาศัยของตนเองมาก ทั้งนี้เพราะขยะที่ต้องกำจัดจากที่อยู่อาศัยนั้นประกอบด้วย ขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะพิเศษ เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีอุปกรณ์หรือภาชนะเพื่อแยกขยะให้ชัดเจน แต่ปัจจุบันสถานที่รวบรวมขยะจากบ้านเรือน สถานที่วางภาชนะมักอยู่ไกลเกินไป ภาชนะสามารถรองรับขยะในปริมาณไม่มากนัก ส่วนอุปสรรคที่สำคัญคือภาชนะที่ใช้รวบรวมขยะมักไม่แยกประเภทของขยะจึงทำให้สถานที่รวบรวมขยะและภาชนะรวบรวมขยะมีความสกปรกกลิ่นเหม็น จนสร้างความสำคัญให้แก่ผู้สัญจรผ่านไปมาได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะด้านพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายของประชาชนและองค์กรบริษัท ห้างร้านทั่วไป ให้แยกประเภทขยะเพื่อการจัดเก็บหรือทิ้งในภาชนะให้ตรงประเภทของขยะ